

SERBEST MESLEK MENSUBU MALİ MÜŞAVİRİN MÜŞTERİLERİNDEN GELECEĞE MATUF MUHTEMEL ALACAKLARINA GÖRE HACİZ BİLDİRİSİ

Nazlı Gaye Alpaslan

Av., Türkiye, e-mail: ngahukuk@gmail.com

Bilindiği gibi, 6183 sayılı yasanın 79 Md. hükmü üçüncü şahıslar nezdindeki hak, alacak ve benzeri menkul değerlerine yönelik tatbik edilecek, konuları ve haciz işlemlerini düzenlemektedir. İlgili yasa hükmünün açıklaması aşağıda olduğu gibidir;

6183 sayılı yasanın 79.maddesiyle amme borçlusunun üçüncü kişilerde bulunan mallarının, alacaklarının haczi mümkün hale getirilmiştir.

Uygulamada yasanın bu amir hükmünden bilgisi olmayan mükellefler yasada belirtilen haklarını kullanmadıklarında asıl amme borçlusunun borcunu ödemekle karşı karşıya kalmakta ve tüm malvarlıklarına haciz yaptırımını uygulanmaktadır.

1-Söz konusu yaptırımların uygulanması için öncelikle asıl amme borçlusunun vergi dairesine olan borcu olduğu ve asıl amme borçlusunun üçüncü kişiden olan alacağının üçüncü kişi yerine vergi dairesine ödemesi gerektiği üçüncü kişiye haciz ihbarnamesi şeklinde tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Vergi Dairesince düzenlenecek haciz bildirisinin kanunun açıkladığı ve belirttiği bilgilere ve hususlara yer verilerek düzenlenerek 3. kişiye gönderilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde geçerli bir haciz bildirgesinden bahsedilmeyecektir.

2-6183 sayılı yasanın 79.maddesinin uygulanabilmesi için üçüncü kişinin asıl amme borçlusuna borcu olduğunun ve borç miktarının somut olarak tespit edilmiş olması ve 3.kişinin elinde olan borçluya ait malın 79. maddenin ilk fıkrasında sayılan mallardan olması gerekir

79.maddenin ilk fıkrasına göre ise asıl amme borçlusuna ait mal 3.kişinin elinde olan mal hami yazılı bir senet olmamalı, cirosu kabil bir senet olmamalıdır.

Bunun haricinde asıl amme borçlusunun 3.kişilerde olan alacakları, menkul malları, maaş ve ücretleri kira gelirleri vs için haciz bildirisini gönderilebilecektir.

3-Haciz bildirisini alan 3.şahıs, söz konusu haciz bildirimini kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 7 gün içinde ilgili vergi dairesine vereceği dilekçe ile 79.maddenin 3.fıkrasında belirtildiği üzere borcu olmadığını, malın elinde bulunmadığını veya hacizden önce borcun asıl borçluya ödendiğini, malın kendi kusuru olmaksızın telef olduğunu belirterek itiraz edebilir.

Citation/Atf: ALPASLAN, N.G. (2024). SERBEST MESLEK MENSUBU MALİ MÜŞAVİRİN MÜŞTERİLERİNDEN GELECEĞE MATUF MUHTEMEL ALACAKLARINA GÖRE HACİZ BİLDİRİSİ. İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ. 7(2): 321-322

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Nazlı Gaye Alpaslan
E-mail: ngahukuk@gmail.com

Bu çalışma, Creative Commons Atif 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

3.kişinin süresi içerisinde kendisine gelen haciz bildirisine karşı itiraz etmesi halinde kanuni yükümlülüğü ortadan kalktığından vergi dairesince 3.kişi hakkında takip işlemi yapılamaz.3.kişi hakkında ödeme emri düzenlenemez.

Vergi dairesi bu durumda eğer şartları taşıyorsa 1 yıl içerisinde adli mahkemelerde itirazın iptali dediğimiz dava açarak 3.kişinin iddiasının yersiz olduğunu ortaya koyması gerekir.

4-Haciz bildirisini alan 3.şahıs; haciz bildirimini kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde ilgili vergi dairesine itirazda bulunmadığı takdirde 79.maddenin 3.fıkrasında açıklandığı üzere mal elinde ve borç zimmetinde sayılır ve hakkında haciz ve takip işlemleri uygulanır.3.kişi hakkında ödeme emri düzenlenerek takip işlemlerine başlanır.

3.kişinin borca itiraz etmemesi durumunda 3.kişiden talep edilebilecek olan tutar asıl borçlunun vergi dairesine olan tüm vergi borcu kadar değil; 3.kişide tespit edilen hak ve alacak tutarı kadar olması gerekmektedir.

3.kişi bu durumda elindeki malı vergi dairesine teslim ile ve zimmetindeki borcu vergi dairesine ödemekle yükümlüdür. Aksi takdirde yukarıda belirtildiği üzere 3.kişi hakkında haciz işlemleri uygulanır.

79.maddenin son fıkrasında da belirtildiği üzere itiraz etmemekten kaynaklı olarak asıl amme borçlusunun borcunu ödeyen 3.kişinin asıl amme borçlusuna ödediği bedelin rücu tahsili için genel mahkemelerde dava açabilir.

Yine 79.maddenin 4.fıkrasında açıklandığı üzere haciz bildirisine karşı süresi içerisinde itiraz etmediğinden zimmetinde sayılan borç için veya elinde bulunduğu sayılan mal için 3.kişi haciz bildirimini tebliği tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde genel mahkemelerde menfi tespit davası açabilir.

3.kişi açacağı menfi tespit davasıyla asıl amme borçlusuna borcu bulunmadığını veya malın elinde bulunmadığını kanıtlarsa vergi dairesinin takibinden kurtulur.

Bu açıklamalarımızdan sonra, uygulamada bazı vergi dairelerinin mali müşavir veya serbest muhasebecilerin defterini tuttukları müşteri nezdinde yapılan vergi incelemesi sonucunda, sorumluluk dolayısıyla adlarına tebliğ edilen sorumluluk vergi borçları, dolayısıyla müşterilerindeki doğmuş veya doğabilecek serbest meslek ücret istihkaklarına haciz bildirisine HB 1 tebliğ edildiği görülmektedir. Bu ve benzeri uygulamaların, piyasada meslek mensuplarının itibarını zedelediğini, meslek mensuplarını maddi ve manevi açıdan zora sokabileceği durumlar ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz, iyi niyetli meslek mensuplarını korumak gerekmektedir. Ancak, kötü niyet sahibi azda olsa meslek mensubu olabilir. Ancak, idarenin söz konusu 6183 sayılı yasa Md. 79 hükmü bu hali ile meslek mensuplarını sıkıntıya düşürmektedir.

Sonuç olarak, piyasada iş yapan pek çok serbest meslek mensubu, iş yaparak veya hizmet ifasında bulunduktan sonra serbest meslek makbuzu düzenleyerek alacağını tahakkuk ettirebilmektedir. Öncelikle, şu hususu belirtelim ki, serbest meslek mensubunun müşterisinden tahsil edebileceği paranın mahiyeti 'ücrettir.' Ücretin, tahsili ise ancak işin tamamlanması veya bitirilmesi neticesinde ortaya çıkmaktadır. Ücretin, öncelikle elde edilmesi zorunludur. Bazı durumlarda müşteriler, hizmetten memnun kalmamaları durumunda meslek mensubuna, ödeme yapmayabilmektedir. Dolayısıyla, meslek mensubunun henüz doğmamış bir alacağına yönelik, geleceğe matuf hak haczi için 6183 sayılı kanunun 79 Md. hükmü tatbik olunamaz görüşündeyiz. Nitekim yargıya intikal eden pek çok hadisede meslek mensuplarının açmış oldukları vergi iptal davaları kendi lehlerine sonuçlanmaktadır. Özellikle, mali müşavirlerin sorumlulukları nedeniyle müşterilerine yollanan ilgili yasanın 79 Md. hükmüne göre tebliğ edilen HB 1 haciz tebligatları uygulamada, telafisi imkânsız ve telafisi olanaksız pek çok mağduriyetlere neden olmaktadır.